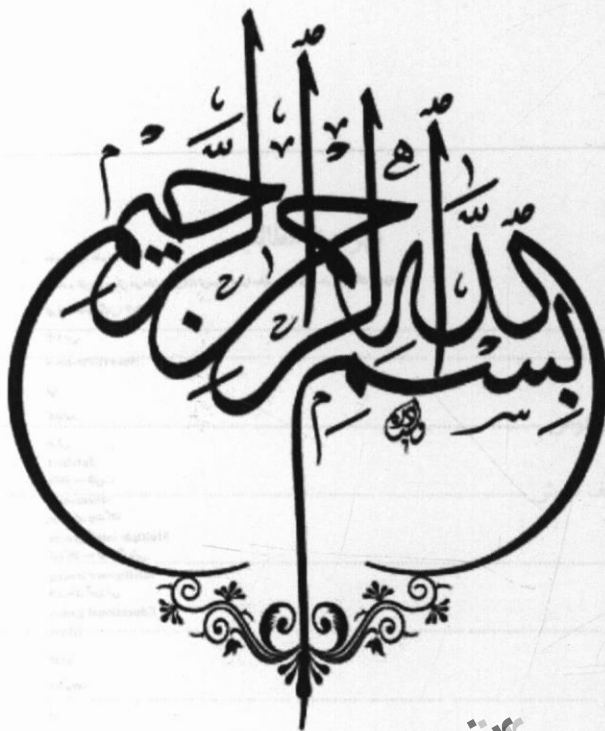

ارتقا و تقویت هوش در دانش آموزان

نویسنده

عذرا حاجی باقر

موسسه انتشارات آفتاب گیتی

آفتاب گیتی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۱، طبقه دوم، پستی: ۱۹۱۹۱

حسابداری و مدیریت اقتصادی

www.ketab.ir

سرشناسه	حاجی باقر، طبر، ۱۳۳۶/۷۱-۷۲
عنوان و نام پدیدآور	ارتقا و تقویت هوش در مدارس آموزشگاه نویسنده علیرضا حاجی باقر ۱ و یونسفر هوشنگ اسدزاده
مشخصات نشر	تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	۱۰۴ ص
حلیک	۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۶۵۹-۶
ونسبت فهرست نویسی	لیا
پانداخت	کتابخانه
موضوع	هوش Intellect حافظه - قدرت Mnemonics هوشهای چندگانه Multiple intelligences کودکان - هوش آزمایی Children - Intelligence testing بازیهای آموزشی Educational games
رده بندی کنگره	BF۳۳۶
رده بندی دهجری	۹۷۸۳
شماره کتابشناسی ملی	۹۷۸۱۷۹
اطلاعات و کدود کتابشناسی	لیا

آفتاب بیتی

عنوان: ارتقا و تقویت هوش در دانش آموزان

نویسنده: علیرضا حاجی باقر

ویراستار: هوشنگ اسدزاده

نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۶۵۹-۶

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی - نیش خیابان ۱۲ فروردین - ساختمان ولیعصر - پلاک ۱۳۱۴ - طبقه سوم واحد ۹

نشر و پخش همراه: ۰۹۱۲۳۳۴۲۳۶۲، ۰۲۱۶۶۶۹۸۱۷، www.aftabegiti.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۷
فصل اول مبانی نظری هوش	۹
مفهوم و تعریفی مختلف هوش	۱۰
تعریف تربیتی هوشی	۱۴
تعریف تحلیل هوش	۱۴
تعریف کاربردی هوش	۱۵
انواع هوش از دیدگاه ترندایک	۱۵
تقسیم بندی هوش به انواع کلامی و عملی (غیرکلامی)	۱۶
انواع هوش از دیدگاه گاردنر	۱۷
هوش از دیدگاه رشد	۱۷
تاریخچه مطالعات مربوط به هوش	۱۸
تاریخچه آزمون های هوش	۱۸
سیر تحول نظریه های زیربنایی تست های هوش	۱۹
عوامل مؤثر بر هوش	۲۴
محیط و تأثیر آن در پیشرفت تحصیلی	۲۴
اهمیت خانواده	۲۴
خانواده با وضعیت اقتصادی مطلوب	۲۵
خانواده با وضعیت اقتصادی نامطلوب	۲۶

۲۶	موفقیت اجتماعی خانواده
۲۷	میزان تحصیلات والدین
۲۸	فصل دوم انواع هوش
۲۹	انواع هوش در کودکان
۲۹	هوش بین فردی یا اجتماعی یکی از انواع هوش
۳۰	هوش منطقی - ریاضی
۳۰	هوش زبانی یا کلامی
۳۱	هوش موسیقی
۳۱	هوش فضایی
۳۲	هوش جنبشی - حرکتی
۳۲	هوش طبیعت گرا
۳۳	هوش کلامی یا هوش زبانی و پرورش آن
۳۶	فصل سوم دیدگاه های مختلف درباره هوش
۳۷	هوش چیست؟
۳۷	نظریه های هوش
۴۱	دیدگاه سر فرانسیس گالتون
۴۲	دیدگاه آلفرد بینه
۴۳	دیدگاه چارلز اسپرمن
۴۶	نظریه پیازه
۴۷	نظریه های شناختی - پردازشی

۵۳	 نظریه هوش موفق استرنبرگ
۵۴	 راه های تقویت هوش
۵۴	 کلامی یا هوش زبانی
۵۵	 حرف زدن با نوزاد و کودک
۵۵	 تشویق کودک به حرف زدن کتاب خواندن برای کودک
۵۵	 تشویق کودک به مطالعه
۵۵	 به خاطر سپردن کلمات جدید، واژه های زیبا و استعارات تشویق به نوشتن
۵۶	 بازی با کلمات و حل کردن جدول کلمات متقاطع
۵۶	 گوش کردن به صحبت های خود
۵۶	 مراحل تقویت هوش کودک
۵۷	 مرحله اول تقویت هوش
۵۸	 مرحله دوم تقویت هوش
۵۸	 مرحله سوم تقویت هوش
۵۹	 شناسایی معیارهای هوش نرمال در کودکان
۶۰	 شناخت هوش نرمال در کودکان
۶۳	 روش انجام بازی دومینو
۶۴	 معرفی بازی دومینو تاپلینگ Domino Toppling
۶۵	 روش بازی دومینو تاپلینگ
۶۵	 طرز صحیح چیدمان الگوهای مدور
۶۶	 عواطف مثبت و پرورش هوش در کودکان

۶۷	 جادوی عواطف مثبت و پرورش هوش
۶۹	 بازی های تخیلی و داستان و پرورش ذهن کودک
۷۲	 فصل چهارم هوش موفق
۷۳	 چرا تدریس به شیوه موفق کار آمد به نظر می رسد؟
۷۳	 نظریه هوش موفق
۷۵	 تعاریف هوش موفق
۸۱	 مؤلفه های هوش موفق
۸۱	 هوش تحلیلی
۸۸	 هوش خلاق
۸۸	 انواع اندیشه های خلاق
۹۱	 نقش تجربه در به کار گیری مؤلفه ها
۹۱	 هوش عملی
۹۲	 نقش بافت در به کار گیری مؤلفه ها
۹۳	 مهارت های هوش موفق
۱۰۱	 فصل پنجم ارتقای هوش ریاضی
۱۰۲	 پرورش هوش منطقی- ریاضی: راهکارهای ارتقای آن
۱۰۴	 فرصت های یادگیری در پرورش هوش منطقی-ریاضی
۱۰۴	 مشکلات منطقی- ریاضی
۱۰۴	 چند روش برای خلاقیت هوش منطقی-ریاضی
۱۰۷	 منابع و مآخذ

هوش یک موضوع فلسفی قدیمی است که قرن‌ها مورد بحث قرار گرفته است. در فلسفه، تعریف دقیق واژه‌ها بسیار اهمیت دارد و این موضوع برای کلمه «هوش» نیز صدق می‌کند. استفاده از کلمه هوش یا intelligence بسیار جدید است. اولین نظرات مرتبط با مفهوم امروزی هوش، در آرای افلاطون دیده می‌شود. افلاطون بین دو روش استفاده از عقل تفاوت قائل می‌شد: «عقل گفتمانی» و «عقل شهودی»، در نظر او عقل گفتمانی، استدلالی است که در برهان‌های ریاضی و تمرین‌های منطقی به کار گرفته می‌شود. این عقل به آهستگی استفاده می‌شود و تمام مراحل را قبل از رسیدن به نتیجه مشخص می‌کند. در عوض، عقل شهودی را استفاده سریع از عقل و بالاترین شکل هوش انسان می‌دانست. او این دو قوه را دو راه استفاده از عقل قلمداد می‌کرد. افلاطون عقل را تنها مختص به انسان می‌دانست و این دو حالت را تنها به انسان مربوط می‌کند. نه افلاطون و نه ارسطو از کلمه هوش (intelligence) استفاده نکردند. هوش، کلمه‌ای متأخر و مشتق شده از لاتین «intellegere» است. فیلسوفان لاتین قرون وسطی آن را به عنوان «تجزیه و تحلیل» یا «read into» ترجمه کرده‌اند.

با آغاز قرن نوزدهم فرانسیس گالتون (۱۸۲۲-۱۹۱۱) روشی بحث‌برانگیز و امروزی‌تر را برای اندازه‌گیری هوش انسان مطرح کرد. گالتون استدلال کرد که اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی افراد، مانند بینایی، قدرت بدنی، شنوایی و غیره، روشی معتبر برای ارزیابی هوش آن‌ها است. در اوایل قرن بیستم، آزمایش‌های آزمون هوش آلفرد بینه برای اعمال سیاست‌های اصلاح نژاد از طریق اتحاد بین دانشمندان، دولت و سرمایه، اقتباس و گسترش یافت. مدارس و مؤسسات دولتی مکان‌های اصلی این «نوآوری» بودند. روان‌شناس دانشگاه استنفورد، لوئیس ترمن، نیز نقش مهمی در ترویج آزمون هوش آلفرد بینه داشت. ترمن از تست‌های بینه برای ساخت نسخه آمریکایی تست هوش کمک گرفت و مقیاس هوش استنفورد-بینه را در سال ۱۹۱۶ ایجاد کرد. او این مقیاس را برای همه از بچه‌های مدرسه تا زندانیان به کار برد تا فرضیه‌اش «نا توانی ذهنی ارثی است» را باور پذیر کند. تیم ترمن به این نتیجه رسیدند که اصطلاح «ضعیف‌اندیشی» در زندان به‌ویژه در بین غیرسفیدپوستان و خارجی‌ها بیداد می‌کند و این افراد هزینه‌های کلان اضافی برای

دولت‌ها هستند. این یافته‌ها با عقیم‌سازی و قتل اجباری بسیاری از افرادی که توسط موسسات دولتی ایالات متحده و آلمان نازی نگهداری می‌شدند، همراه بود.

در سال ۱۹۵۵، دیوید وکسلر روان‌شناس آمریکایی آزمون هوشی جدید خود را به نام آزمون هوش بزرگسالان وکسلر منتشر کرد. او نیز مانند آلفرد بینه معتقد بود که هوش شامل توانایی‌های ذهنی متفاوتی است و از مقیاس هوش استنفورد-بینه راضی نبود. امروزه این آزمون در چهار حوزه اصلی هوش یعنی درک کلامی، استدلال ادراکی، حافظه کاری و سرعت پردازش، مقیاس‌هایی را ارائه می‌کند.

تا سال‌ها پیش روان‌شناسان وقتی که از هوش، حرف می‌زدند منظورشان هوش عقلانی یا منطقی بود آن‌ها می‌گفتند که هر چه بهره هوشی در فردی بالاتر باشد موفقیت بیش‌تری کسب خواهد کرد. اما در عمل محققان در جامعه با افرادی روبه‌رو می‌شدند که به رغم نداشتن بهره هوشی بالا، انسان‌های موفقی بودند. سؤال این بود که این افراد از چه هوشی برای پیش بردن کارهایشان استفاده می‌کردند؟ در پاسخ به این سؤال، نظریات متفاوتی مطرح گردید یکی از این نظریات «هوش چندگانه» بود که در سال ۱۹۷۵ توسط «هاوارد گارنر» مطرح گردید وی معتقد بود که معیارهای سنتی ارزیابی هوش، مثل آزمون‌های ضریب هوش (IQ) قادر به تشریح توانایی‌های شناختی نیستند، نظریه این اندیشمند تحولی در مفهوم هوش و کاربردهای آن ایجاد کرد.